

Handlingsplan för verksamheten 2015

Beslutad av Fullmäktige 27 november 2014

Handelskammaren
I sydsvenska företags intresse

Innehåll

Vision 2012-2015	3
Aktuell omvärldsanalys	4
Kompetens och kunskap	5
Kommunikationer och infrastruktur	7
Övriga frågor	8
Regionstyrelserna	10
Bilaga: sammanfattning av frågor som prioriteras i regionstyrelserna	11

Vision 2012-2015

Handelskammaren är en privat organisation som arbetar i sydsvenska företags intresse. Uppgiften är att **göra Sydsverige till en bättre plats för företagen.**

Fullmäktige har fastställt en övergripande strategisk vision 2012-2015. Denna fokuserar på

- Ökande behov av **kompetens och kunskap**. Denna påverkas av ständigt föränderliga regionbildningar där de lokala arbetsmarknaderna blir färre, större och tätare. Detta uppnås genom inflyttning, tillgång till utbildning och forskning men också genom förbättrad tillgänglighet i trafiksystemen – vägar och järnvägar.
- Tillgången på **kommunikationer och infrastruktur** ökar tillgängligheten till kompetens för företagen men är också viktigt för affärer genom resor och varutransporter.
- Utöver detta finns ett antal **näringspolitiska frågor** som påverkar Sydsveriges samlade affärsklimat. Integrationen i Öresundsregionen, energiinfrastruktur med mera.
- **Organisation**. Utöver detta ingår det i visionen att utveckla våra interna arbetsformer. Styrelsen ansvarar ytterst för förslag kring detta. Syftet är att utveckla arbetet och strukturer så att engagemang i fullmäktige upplevs som relevant och prioriterat.

Sammanlagt bidrar detta till ett bättre affärsklimat i regionen. Handelskammaren medverkar till detta genom vi påverkar den långsiktiga utvecklingen, genom att vi stöder affärer direkt genom service och genom att vi sammanför medlemsföretag i möten och nätverk.

Handelskammaren påverkar inte bara genom opinionsbildning utan också genom att ta egna initiativ som exempelvis mattetävlingen *Pythagoras Quest* för skolor, ny forskning kring försäljning och E22AB.

Fullmäktige fastställer på höstmötet en handlingsplan för det kommande verksamhetsåret som konkretiserar visionen.

Aktuell omvärldsanalys

I förhållande till Handelskammarens fokusområden innehåller den aktuella omvärldsanalysen både utvecklingsmöjligheter och utmaningar.

Företagens tillgång till kompetens förändras i takt med urbaniseringen. Uppsidan är att det skapas förtätade och större lokala arbetsmarknader. Idag är exempelvis Skånes västkust en gemensam sådan med 1.150.000 invånare, vilket är en tillväxt på 75% sedan 2000 i termer av sammanhållen tillgänglighet. Men även centralorter som Växjö och Kalmar ökar ganska kraftfullt. Detta sker delvis genom utbyggd infrastruktur och delvis genom inflyttning av boende och kontor. Detta ökar möjligheterna att hitta kompetens med rätt bakgrund och motivation. Samtidigt innebär det ibland en utmaning eftersom en hel del starka företag har kärnverksamhet utanför dessa lokala arbetsmarknaders upptagningsområden. Att genom bättre infrastruktur och kommunikationer expandera arbetsmarknadernas räckvidd är därför centralt för kompetensförsörjningen. Detta avser även sådant som mobilt bredband.

Lokala arbetsmarknader, befolkning

Region	År (omfattning)			
	2000 (LA 1998)	2013 (LA2008)	Ökning	%
Stockholm	2 171 702	2 554 869	426 509	20,0%
Öresund (SE)	635 606	1 104 097	477 410	76,2%
Göteborg	865 479	1 128 288	276 094	32,4%

2000 års befolkning inom Lokal arbetsmarknad åtkomlig 1998 (LA98)

2013 års befolkning inom lokal arbetsmarknad åtkomlig 2008 (LA08)

Utbildningssystemet är en stor utmaning. Kvaliteten i undervisning behöver generellt förbättras och utbudet av yrkeskunniga och tekniker är för litet. Arbete för att förbättra systemen är viktigt liksom olika konkreta initiativ i regionen.

Vad gäller infrastrukturen finns två typer av utmaningar. Sydöstra Sverige har en tydligt underutvecklad infrastruktur i förhållande till sin geografiska position och exportpotential. Tillväxtmarknader i österled (t ex Polen) väntas samtidigt generera kraftigare flöden. Skåne och i synnerhet västkusten har begynnande trängselproblem. Våra prognoser pekar mot 60-90% ökad lastbilstrafik genom Skåne till år 2030. Vi kommer då ha en situation där "kompetenstrafiken" alltså arbetspendling med mera konkurrerar om plats med i första hand ren transittrafik.

Medan Sydsverige har få investeringar i den nuvarande svenska infrastrukturplan sker det mycket i det omedelbara grannskapet. Danmark genomför finansierade och beslutade satsningar på 200 miljarder danska kronor och västsvenska paketet innehåller 34 miljarder. Fehmarntunneln kommer att rita om Nordeuropa som distributionsområde och marknad, vilket kommer att påverka också Sydsverige. Detta stärker trovärdigheten av prognoser med ökad transittrafik.

Arbetet med Sverigepaketet som alliansregeringen presenterade i juli 2014 väntas fortsätta genom mandatperioden. Detta innebär storstadssatsningar på pendling och byggande, ny stambana, nya finanseringsmodeller och stöd för en ny fast förbindelse över Öresund. Tonvikten är dock på järnväg och paketet väntas inte kunna hantera ökad transit i tillräcklig omfattning.

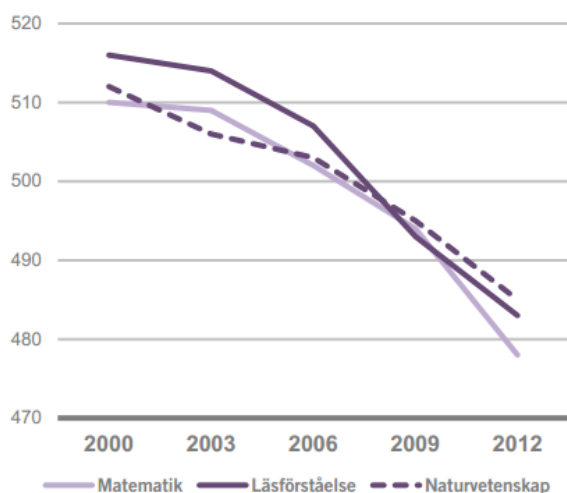
Öresundsregionens utveckling har präglats av den långvariga danska recessionen som utlöstes av en fastighetsskris genom överbelåning efter den globala krisen. Utvecklingen av privat konsumtion har sedan dess varit i klass med flera medelhavsländers. Detta tillsammans med kraftiga löneökningar före 2008 och en högt värderad valuta innebar kraftig försämrad konkurrenskraft för Danmark. En rad beslut har dock inneburit ökad produktivitet (för industrin har den förbättrats med över 30% sedan 2009) och danska ekonomer ser nu tecken på begynnande arbetskraftsbrist. Detta talar för att integrationen av Öresundsregionen kommer att få ny fart. Arbetet med en ny HH-förbindelse kommer troligen lägligt ur det perspektivet.

Politiskt präglas det kommande året av osäkerhet. Den svenska regeringen blir svag och dess förslag kommer att kunna bromsas eller stoppas i riksdagens utskott. Utskottens och riksdagens inflytande ökar. Nyval kan ske men leder troligen inte till radikalt annorlunda styrkevillkor mellan blocken – alltså med en majoritet för endera sidan. Valanalysen tyder också på att en komponent i Sverigedemokraternas framgångar troligen var en missnöjesyttring mot urbaniseringen där närservice minskar på många orter utan att infrastruktur som bredband och vägar förmår kompensera tillgången på service. I Danmark sker val 2015 som väntas ge skifte till en borgerlig koalition.

Kompetens och kunskap

Handelskammaren identifierade tidigt behovet av att öka kompetensen hos lärarkåren. Detta har starkt stöd i forskningen och vårt förslag på 10.000 kr mer i månadslönen som markör för yrkets värde och kompetenskrav satte sig snabbt. Kampanjer som *Sätt lärarna i första klass* och *Hellre tätare lärare än lärartäthet* och priset *Sveriges bästa lärare* har genomförts för att påverka debatten om lärarnas status. Insikten om detta är idag bred och frågan är väl etablerad på dagordningen politiskt.

Resultat i PISA

Flera viktiga fokusområden kvarstår som alla är relaterade till behovet av hög kvalitet och rätt utbud angående utbildning. Det ena är behovet av motivation och det andra är en satsning på mer praktisk grundutbildning och vidareutbildning.

Teknik och affärsmannaskap i utbildning

Det stora forskningsprojektet kring Öresundsregionen som avslutades 2013 innehöll observationen att regionen har god forskning, men generellt sämre utbildning i synnerhet på svenska sidan. Många utbildningar är dåligt integrerade i praxis och för lite internationaliserade. Bättre utbildning kring affärer efterlystes exempelvis. Detta kan ske genom att intressera internationella toppskolor för etablering i regionen, vilket analyseras tillsammans med Malmö stad. Tillgången till internationella förskolor och grundskolor är också av ökande betydelse för näringslivet. Initiativ från regionstyrelsen nordvästra Skåne kring säljforskning och utveckling av säljutbildning på högskolenivå förverkligades under 2014 och väntas starta 2015.

En arbetsgrupp inom Handelskammarens fullmäktige tog fram förslag på en förbättring av Yrkehögskolan vilken presenterats för regeringen och medverkade till en intern översyn på utbildningsdepartementet. I Almedalen 2014 presenterades en rapport om lärlingssystem på ett seminarium tillsammans med Volvo, Lernia och regeringens utredare av praktiska gymnasier. Detta arbete bör följas upp.

Motivation för lärande

All forskning och erfarenhet visar att motivation är avgörande för lärande och utbildning när det gäller vuxna, från tonåren och upp. Handelskammarens skolprojekt och priset *Årets Tekniker* är exempel på handgripliga insatser på detta område.

Nätverk och kurser för medlemföretagens kompetensförsörjning

Handelskammaren genomför upp till 200 event om året och har i dagsläget ett flertal yrkesnätverk (exempelvis för HR chefer, inköpare med mera). Detta är framgångsrikt och utvecklingsbart. Under 2015 är målet att starta nya nätverk för unga ledare. Kursutbudet utvecklas med affärsjuridik och advokatutbildningar. Målet är också att successivt bygga ut utbudet på fler orter.

Under 2015 föreslås

- Fokus på utbud och kvalitet inom utbildning, i synnerhet teknisk utbildning (yrkehögskola och yrkesutbildning på gymnasienivå) och uppföljning av affärskunskap (säljforskning/utbildning, internationalisering av affärsutbildning).
- Fokus på att utveckla och förnya initiativ för motivation för lärande såsom *Årets Tekniker*, *Sveriges bästa lärare*, *Pythagoras Quest* och *Språkolympiaden*.
- Bevaka utveckling kring internationella skolor och medverka till att ett utbud med god kvalitet kan utvecklas.
- Fortsatt omvärldsanalys som kan publiceras i rapporter till medlemmar och andra målgrupper.
- Handelskammarens utbud av nätverk för medlemmar ska utvecklas ytterligare genom fler grupper och nätverk, bland annat för unga ledare.
- Utbudet av korta utbildningar och seminarier med relevans för företagets affärer och internationalisering utvecklas bland annat genom att försöka möta efterfrågan på fler orter.

Kommunikationer och infrastruktur

Handelskammaren har haft en gedigen process där regionstyrelser och fullmäktige har medverkat på olika sätt i att ta fram förslag avseende infrastruktur inför den nya planperioden 2014-2025. Fokus har varit investeringar som skapar ökad produktivitet (tillväxt) genom bättre kommunikationer för exportgods och på våra lokala arbetsmarknader.

Nya svenska planförslag 2016

Regeringens beslut innehöll dock för få satsningar i Sydsverige. Vår bedömning är att det är ohållbart med en så låg ambitionsnivå eftersom det kommer att innebära problem för svensk trafikförsörjning och tillväxt. Exempelvis ska varannan svensk exportaffär transporteras genom Skåne vars regionala trafik också växer. 2016 väntas den nya regeringen lägga en ny proposition.

Paketet "Sverigebygget"

Beslutet om storstadssatsningar på byggande och pendling, ny stambana för höghastighetståg och en ny fast Öresundsförbindelse i paketet ges högsta prioritet. Målsättningarna för det sydsvenska näringslivet bör vara att komplettera paketet med en satsning på västkusten (Oslo-Göteborg-Halland-Öresundsregionen inklusive Köpenhamn) som väntas få störst belastning och som har största potential som integrerad lokal marknad. En ny stambana bör dras i östlig sträckning för att öka tillgängligheten i sydöstra Sverige och produktivitet genom tätare lokala/regionala marknader i synnerhet för arbete och bostäder. Storstadsdelen bör integreras i detta så att pendling kan öka. Satsningen på en HH-förbindelse bör också göras så att en kommande Metro (Malmö-Köpenhamn) på sikt kan förverkligas.

Fehmarnbält

Fehmarnförbindelsen kommer att ta viktiga steg framåt under 2015. Den konkreta upphandlingen är redan förberedd och inleds nu. Handelskammaren medverkar i Fehmarn Belt Business Council och vi förväntar oss ökat intresse från företag, vilket innebär att vi ökar våra aktiviteter kring information om möjligheter.

Process och särskilda projekt

Viktiga processfrågor är att hantera den nu bristande finansieringen genom att undersöka trafikavgifter och PPP (OPS). E22 AB, grundat av Handelskammaren, arbetar vidare för att få en fortsatt utbyggnad till stånd. Hittills har fyra miljarder investerats i vägen sedan vårt lobbyarbete startade.

Frågan om *regional beslutskompetens*, d v s att Sydsverige får resurser och befogenheter att själva besluta om strategiska utvecklingsfrågor, har engagerat Handelskammaren under lång tid.

2015 föreslås fokus på

- Ökade insatser avseende HH-förbindelsen, där utmaningen är engagemang på danska sidan. Ett kommande beslut om HH bör också utformas så att kommande steg med en Metro Malmö-Köpenhamn underlättas eller integreras i beslutet.
- Arbete med ”Sverigebygget” i enlighet med målsättningarna ovan.
- Medverkan i nätverket Fehmarn Belt Business Council med danskt och tyskt näringsliv för att dra nytta av Fehmarnförbindelsen (som är klar ca 2021)
- Analysarbete bör i övrigt fokuseras på kommande större beslut för infrastruktur som väntas komma 2016.
- Hamnarnas förutsättningar och framtid. Arbetsgrupp tillsätts 2015.

Övriga frågor***En ny vision***

En uppdaterad vision behöver utarbetas efter 2015. Den modell som använts tidigare med en grupp ledamöter ur fullmäktige som arbetsgrupp har fungerat väl. Arbetet bör inledas under våren 2015.

Strategiska frågor för konkurrenskraft

Handelskammaren bevakar ett antal övriga frågor med relevans för regionens konkurrenskraft. Frågan om energiförsörjning är fortsatt aktuell och arbetet med att få till stånd en förändring så att elområde fyra försvinner fortsätter 2015.

Mobilt bredband och annan virtuell infrastruktur är viktig för konkurrenskraftiga företag, inte minst på orter som kännetecknas av utflyttning. Denna bevakas även 2015.

Handelskammaren medverkar i initiativet *Bokriskommissionen* med andra storstadshandelskammare. En huvudrapport blev klar 2014 och skickas på remiss under hösten.

2015 publiceras en genomgång av reaktionerna och förslag för regeringen.

Ungdomsarbetslösheten är en stor fråga där inte minst insatserna på utbildningsområdet är viktiga.

Omvärldsanalys

Handelskammarens bevakning av dessa frågor leder till en ackumulerad omvärldsanalys som i vissa fall är av stort intresse och denna bör vid behov kommuniceras till medlemsföretag och andra målgrupper.

Organisation

Arbetet med att utveckla arbetsformer inom fullmäktige och dess regionstyrelser fortsätter. Inriktningen är att avvakta med formell ändring av stadgar och inleda med att se över processer. I synnerhet har fullmäktige och styrelsen beslutat att arbetsformerna i regionstyrelserna utformas så att de bättre integrerar i fullmäktige och följer de strategiska frågorna. Dessutom skapades möjligheter att fånga upp fullmäktiges synpunkter genom IT (som den skräddarsydda mentometer-appen för smartphones). Möjligheten att hantera enskilda frågeställningar i arbetsgrupper inom fullmäktige har också testats. Arbetet är pågående och bör fortsätta 2015.

Kommentarer från årsmötet 2015

I samband med årsmötet diskuterar fullmäktige alltid agendan. Vid diskussionen i maj 2014 lyftes i synnerhet tre aspekter upp som inarbetats i agendan. Fullmäktige ville se mer fokus på ungdomsarbetslösheten, inte minst i ljuset av teknikerbrist. Vidare betonades bevakningen av Öresundsfrågorna samt frågan om diskriminering och främlingsfientlighet. Detta innebar bland annat ökat fokus på yrkesutbildning och att mätningen *Öresundsindex* återupptas.

Vidare har projektet *Open Skåne* startats där etniska och religiösa grupper kan samverka för ökad kontakt och förståelse. Handelskammaren är involverad i projektet *Open Skåne*, som syftar till att ta vara på mångfaldens möjligheter. Att göra samspelet mellan människor av olika tillhörigheter till en väl fungerande process är en avgörande förutsättning för Skånes och Sydsveriges utveckling. Därför är utgångspunkten för *Open Skåne* att mångfalden är en resurs som bäst tas till vara genom kunskapsöverföring, utbildning, samtal och samverkan. Resultatet leder till starkare social sammanhållning, genom respekten för människors olikheter.

2015 föreslås

- En ny vision för Sydsveriges utveckling och Handelskammarens insatser tas fram.
- Fortsatt bevakning av sydsvensk konkurrenskraft, inte minst energi, bredband och bostadsfrågan.
- När det är relevant för målgrupper och medlemmar publiceras de rapporter som genereras i Handelskammarens arbete med omvärldsanalysen.
- Fortsatt arbete med att utveckla arbetsformerna och strukturerna för fullmäktige inklusive regionstyrelserna.
- Handelskammarens kontakter med riksdagens ledamöter ges ökat fokus.
- Projektet *Open Skåne* där stora etniska och religiösa grupper kan samverka för minskade klyftor prioriteras.

Regionstyrelserna

I fullmäktige finns ledamöter som också utgör regionstyrelser. Dessa tillkom i samband med att Sydsvenska Handelskammaren bildades i en fusion 1988 och speglar från början de ingående länen. Efter sammanslagningen av Skåne till ett län delades Skåne upp i tre regionstyrelser. Sammanlagt finns sju stycken i dagsläget. Ledamöterna i regionstyrelserna har förutom närvaro och medverkan i det gemensamma fullmäktigearbetet en roll att bevaka frågor i den egna regionen. Arbetet och ansvaret är liksom i fullmäktige helt och hållet strategiskt, alltså att bidra med input och förslag på prioriteringar och frågor som är relevanta för företagens utveckling i Sydsverige. Därför har regionala agendor tagits fram. Dessa finns på Handelskammarens hemsida.

Agendorna speglar att områdena har ganska olika förutsättningar i vissa frågor, men verktygen kring kompetens och infrastruktur är ganska lika. Mötesformerna för regionstyrelserna är helt och hållet styrta av vad som är praktiskt eftersom formella ansvarsfrågor för styrning helt ligger på Handelskammarens styrelse. Även detta skiljer sig åt något mellan de olika regionstyrelserna. Det vanligaste är lunchmöten i samband med besök på företag.

De senaste åren har samverkan mellan regionstyrelserna ökat då pendlingsregioner och trafiksystemen men även högskolornas upptagningsområden med mera allt mer integrerats.

Processmässigt noteras följande inför 2015

- Under 2014 inleddes en översyn av agenda Kronoberg som avslutas 2015.
- Arbetet med en gemensam agenda för Skåne har inletts i samverkan mellan regionstyrelserna i Skåne och kommer att intensifieras under 2015.
- Kalmar och Blekinge har initierat gemensamma möten för att diskutera översyn av sina agendor.
- Regionstyrelserna i södra Halland och nordvästra Skåne möts kring temat samverkan i ”Halmsingborg”.
- Fortsatt arbete med att utveckla arbetsformerna och strukturerna för fullmäktige inklusive dess ingående regionstyrelser.

Bilaga: sammanfattning av frågor som prioriteras i regionstyrelserna

Södra Skåne

- E6 Malmö-Helsingborg, förbindelser på tvärs över södra Skåne samt i sydöstra Skåne
- Integrationen över Öresund och Kastrups roll i regionen

Nordvästra Skåne

- Ökad profilering av Campus Helsingborg (säljprojektet – bättre utbildning kring försäljning)
- Ängelholm Helsingborg Airport
- Projekt Halmsingborg

Nordöstra Skåne

- Skapa större fungerande arbetsmarknadsregioner (Knyt NÖ Skåne närmare Öresund, men också till Blekinge och Kronoberg)
- Attityd, värderingar och kommunikation – vad vill regionen? Varumärket Skåne?

Blekinge

- Infrastruktur är avgörande: E22, Sydostlänken, Resecentrum Ronneby Airport, tågförbindelse Kalmar
- Regionfrågan, tätare samverkan mellan kommuner och län

Kronoberg:

- Linnéuniversitetet skall tillhöra landets bästa lärosäten
- Bredbands- och mobiltäckning
- Ny översyn av agendan

Kalmar

- Linnéuniversitetet och pendling Kalmar-Växjö
- Tågförbindelse Blekinge
- Flygets utveckling och bättre internationella förbindelser
- Regionfrågan

Södra Halland

- Högre kvalitet i grund- och gymnasieskolan
- ”Grön pendling”, Västkustbanan och kollektivtrafiken i samspel
- Snabbare och tätare tåg norrut (Göteborg, Oslo) och söderut (Öresund, Hamburg)
- Projekt Halmsingborg